

Kuntavaaleista tehtiin Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen 10 valitusta – Oulun, Kempeleen, Pyhjärven ja Ylitornion keskusvaalilautakuntien päätökset kumottiin osittain ja asiat palautettiin kumotuilta osin keskusvaalilautakunnille vaalien tuloksen oikaisemista varten

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden käsiteltävänä olleet valitukset koskivat useita eri kuntia laajalti tuomiopiirin alueelta. Kemijärveä koskevia valituksia tehtiin kaksi, Kempelettä yksi, Oulua yksi, Pyhjärveä kolme, Rovaniemeä yksi ja Ylitorniota kaksi. Keskeisimmät ratkaistavana olleet kysymykset koskivat kuntavaaliehdokkaiden vaalikelpoisuutta ja vaaliviranomaisen ääntenlaskumenettelyä.

Hallinto-oikeus hylkäsi **Kemijärven** keskusvaalilautakunnan kuntavaalien tuloksen vahvistamista koskevasta päätöksestä tehdyt valitukset. Hallinto-oikeus katsoi ensinnäkin, että erään kaupunginvaltuutetuksi valitun ehdokkaan kotikunnan määrittämisessä oli annettava ratkaiseva merkitys ehdokkaan omalle käsitykselle kotikunnastaan. Kun ehdokkaan kotikunta oli kuntavaalien aikaan ollut Kemijärvi, hän oli ollut vaalikelpoinen Kemijärven kaupunginvaltuustoon. Toisen ehdokkaan osalta keskusvaalilautakunta oli ennen vaaleja päättänyt poistaa kaupungin rakennustarkastajana toimivan ehdokkaan ehdokaslistojen yhdistelmästä vaalikelvottomuuden vuoksi. Hallinto-oikeus katsoi otettuaan huomioon rakennustarkastajan aseman kaupungin organisaatiossa sekä hänen virkatehtävistään ja toimivaltuuksistaan saadun selvityksen, että hänen voitiin katsoa vastaavan tehtäväalueestaan sillä tavoin itsenäisesti, että hän toimii kuntalain 72 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla lautakunnan tehtäväalueen johtavaan tehtävään rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä. Rakennustarkastaja ei siten ollut ollut vaalikelpoinen kaupunginvaltuustoon.

Ylitornion keskusvaalilautakunnan kuntavaalien tuloksen vahvistamista koskevan päätöksen osalta hallinto-oikeus katsoi, että Lapin aluehallintoviraston liikuntatoimen ylitarkastaja oli sellainen kuntalain 72 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä hoitava valtion virkamies, joka ei ollut vaalikelpoinen valtuustoon. Hallinto-oikeus kumosi vaalien tuloksen vahvistamista koskevan päätöksen siltä osin kuin kyseinen henkilö oli valittu valtuutetuksi ja palautti asian tältä osin keskusvaalilautakunnalle vaalien tuloksen oikaisemista varten.

Rovaniemen keskusvaalilautakunnan kuntavaalien tuloksen vahvistamista koskevasta päätöksestä tehty valitus koski kansanedustajien, valtion ja kuntien virkatehtävistä eläköityneiden henkilöiden ja Rovaniemen

konserniyhteisön hallituksen puheenjohtajan vaalikelpoisuutta. Hallinto-oikeus katsoi kaikki edellä mainitut vaalikelpoisiksi ja hylkäsi valituksen.

Hallinto-oikeus katsoi, että **Kempeleen** ja **Pyhjärven** keskusvaalilautakunnat olivat toimineet lainvastaisesti hylätessään ehdokkailta äänestyslippuja, joita ei hallinto-oikeuden arvion mukaan ollut pidettävä mitättöminä. Kempeleen keskusvaalilautakunta oli menetellyt virheellisesti, koska ehdokkaan numero 51 (SDP) äänimääräksi oli vahvistettu 330 ääntä 331 äänen asemesta. Yhden äänen lisäys kyseisen ehdokkaan henkilökohtaisessa äänimäärässä johti saman puolueen kahden valtuutetuiksi valituksi tulleiden ehdokkaiden henkilökohtaisten äänimäärien tasatilanteeseen. Puolueen kokonaisäänimäärän kasvulla oli vaikutusta myös varavaltuutetuiksi valituksi tulleiden ehdokkaiden keskinäiseen järjestykseen. Pyhjärven keskusvaalilautakunta oli menetellyt äänten laskennassa virheellisesti, koska ehdokkaan numero 50 (PS) äänimääräksi oli vahvistettu 80 ääntä 81 äänen asemesta ja ehdokkaan numero 41 (PS) äänimääräksi 3 ääntä 4 äänen asemesta. Keskusvaalilautakunnan virheellisen menettelyn johdosta ehdokas numerolla 12 (VAS) oli tullut valituksi kaupunginvaltuutetuksi ehdokkaan numero 46 (PS) sijaan. Koska virheellinen menettely äänten laskennassa oli vaikuttanut molemmissa kunnissa vaalien tulokseen, hallinto-oikeus kumosi keskusvaalilautakuntien kuntavaalien tuloksen vahvistamista koskevat päätökset edellä mainituilta osin ja palautti asiat kumotuilta osin keskusvaalilautakunnille vaalien tuloksen oikaisemista varten.

Oulun keskusvaalilautakunta oli valituksen johdosta oikaissut vaalitulosta 6.5.2025 tekemällään päätöksellä § 22 siten, että ehdokkaan numerolla 211(SDP) äänimääräksi oli vahvistettu 224 ääntä ja ehdokkaan numerolla 221 (SDP) äänimääräksi 38 ääntä. Itseoikaisun seurauksena ehdokkaan numero 211 asema kyseisen puolueen varavaltuutettuna nousi sijalta kuusi sijalle neljä. Koska ehdokkaalle 211 kirjatuiissa äänimäärissä ollut virhe oli tullut keskusvaalilautakunnan itseoikaisun seurauksena jo korjatuksi, enempi lausuminen tältä osin ei ollut hallinto-oikeudessa tarpeen. Hallinto-oikeus kuitenkin katsoi valituksen johdosta, että Oulun keskusvaalilautakunta oli virheellisesti vahvistanut ehdokkaan numero 106 (KD) äänimääräksi 23 ääntä 24 äänen asemesta. Virheellä oli vaikutusta valtuutetuiksi ja varavaltuutetuiksi valituksi tulleiden ehdokkaiden keskinäiseen järjestykseen. Koska virheellinen menettely äänten laskennassa oli vaikuttanut vaalien tulokseen, hallinto-oikeus kumosi keskusvaalilautakunnan vaalien tuloksen vahvistamista koskevan päätöksen edellä mainituilta osin ja palautti asian kumotuilta osin keskusvaalilautakunnalle vaalien tuloksen oikaisemista varten.

Lisätietoja: asessori Saija Mustola, p. 029 56 42851